

Pfv.II.20.121/2013/6.

A Kúria a dr. Gerencsér Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Zaicz Gáborné dr. Czelecz Éva ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű és a dr. Sárvári Nóra ügyvéd által képviselt III. rendű alperesek ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt a Pest Megyei Bíróságon 14.P.28.255/2007. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.22.084/2011/6. számú ítéletével befejezett ügyében az említett számú jogerős határozat ellen a felperes részéről 58. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő   í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és megállapítja, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 1993 és 2006 decembere között élettársi jogviszony állt fenn.

Az élettársi közös szerzésre alapított igények, valamint az élettársi közös vagyon megosztása tekintetében az első fokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes és az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségét személyenként 20.000 (húszezer) forintban, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket 70.000 (hetvenezer) forintban állapítja meg.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes 1989-ben ismerkedtek meg, majd a felperes 1993-ban az I. rendű alpereshez, az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonát képező v.-i I. ingatlanba költözött. Az ingatlant az I. rendű alperes édesanyjának, a II. rendű alperesnek holtig tartó haszonélvezeti joga terheli, a III. rendű alperesnek pedig kölcsön és járulékaik biztosítására jelzálogjoga áll fenn az ingatlanon.

Az I. és II. rendű alperesek, mint adóstársak 2003-ban 3.000.000 forint hitelt vettek fel, melyből az I. ingatlant felújították.

A v.-i II. beépítetlen ingatlan vétel jogcímén került 1998-ban az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába. A vételár megfizetéséhez az I. rendű alperes a II. rendű alperestől kapott pénzt.

A vecsési III. ingatlan 2/12-ed részben az I. rendű alperes, 10/12-ed részben pedig a II. rendű alperes tulajdona. Az I. rendű alperes tulajdoni illetőségét a II. rendű alperes javára bejegyzett özvegyi jog terheli. Az ingatlan üzlethelyiség részében a felperes a II. rendű alperessel 1997. június 30-án kötött bérleti szerződés alapján kocsmát üzemeltetett. 2003-ban a felperes és az I. rendű alperes 2.000.000 forint hitelt vett fel, amelyből a kocsmá részben átalakítási, felújítási munkálatokra került sor.

Az 1990-ben alakult A. Bt-nek a felperes a beltagja, a M. Bt-ben pedig kültag. Ennél a cégnél a felperes havonta minimálbérben részesül.

Az I. rendű alperes havonta az egyik cégtől származó munkabéréből 40.000 forintot adott át a felperesnek rezsiköltségek, háztartási költségek és a közös gyermek tartásának biztosítására. A felperes maga is hozzájárult a rezsiköltségekhez, ezt meghaladóan azonban a felperes és az I. rendű alperes a fizetését, jövedelmét önállóan kezelte, külön gazdálkodtak.

A felperes 2006-ban az APEH-től határozatot kapott 1.200.000 forint adóhátralék megfizetésére, tekintettel arra, hogy az általa üzemeltetett kocsmából származó jövedelem után adóhátraléka keletkezett. A tartozást a felperes még nem fizette meg.

A felperes különböző magánszemélyektől kölcsönkért, illetve magánszemélyek a felperes kérésére a P.-től 80-150.000 forint nagyságrendű hitelt vettek fel, amit a felperesnek átadtak. A felperes részletekben ugyan törlesztette a hiteleket, de a magánszemélyek felé tartozásai még továbbra is fennállnak. A felperes a kocsmá helyiségben rendszeresen játékgépezett.

A felperes és az I. rendű alperes kapcsolatából 1998-ban K. L. nevű gyermek született. A Monori Városi Bíróság a 16.P.20.904/2008/8. számú ítéletével a gyermeket a felperes gondozásában helyezte el és az I. rendű alperest 2009. július 1-től kezdődően gyermektartásdíj fizetésére kötelezte. Ebben a perben az I. rendű alperes akként nyilatkozott, hogy a gyermek a felperessel való élettársi kapcsolatából született.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy a v.-i I. ingatlan 1/8-ad tulajdon illetőségét, illetve az I-II. rendű alperesek közös tulajdonában álló v.-i III. ingatlan 1/32-ed részét a Ptk. 578/G. §-a alapján élettársi vagyontársaság jogcímén

megszerezte. Kérte a közös tulajdon megszüntetését, azzal, hogy a bíróság a tulajdoni hányadát 750.000 forint megváltási ár ellenében adja az I. rendű alperes tulajdonába. Másodlagosan a III. ingatlan tekintetében az ingatlanon elvégzett beruházások folytán előállt érték fele részének, összecszerűségben 750.000 Ft-nak a megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest a lakások és helyiségek bérletéről szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (Ltv.) 10. §-ának (1) bekezdése, 13. §-ának (1) bekezdése és 36. §-ának (1) bekezdése alapján. Amennyiben a beruházásai az Ltv. rendelkezései alapján nem számolhatók el, az I. és II. rendű alpereseket a Ptk. 361. §-ának (1) bekezdése szerinti jogalap nélküli gazdagodás címén a bejegyzett a tulajdoni hányadaik arányában kérte kötelezni a beruházási érték megfizetésére. Ezen túlmenően a felperes további 8.000.000 forint megfizetésére kérte az I. rendű alperes kötelezését az I. rendű alperes érdekkörébe tartozó cégekben meglévő üzletrészekre, vagyoni hányadokra tekintettel.

A keresettel összefüggésben a felperes előadta, hogy 1993 és 2006 decembere között az I. rendű alperessel a Ptk. 685/A. §-a szerinti élettársi kapcsolatot tartott fenn.

Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az I. rendű alperes vitatta a gazdasági közösségre is kiterjedő élettársi kapcsolat fennállását. Állítása szerint a felperessel a közös gazdálkodás nem valósult meg, az I. ingatlan felújítási munkálatait egyedül ő határozta el, a felvett hitelből történt a felújítás, a törlesztő részletekhez pedig a felperes nem járult hozzá. A kocsma felújítás a felperes és az I. rendű alperes által közösen felvett hitelből történt ugyan, a felperes azonban a hitelek törlesztéséhez nem járult hozzá, arra nem is volt megfelelő fedezete, ugyanis játékgépezett, magánszemélyektől kölcsönöket vett fel és az adóhatósággal szemben is jelentős adótartozást halmozott fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a perben bizonyítást nyert, hogy a felperes és az I. rendű alperes 1993 és 2006 decembere között közös háztartásban élt az I. rendű alperes ingatlanában. A nagyobb volumenű gazdasági célok közös eldöntését, azok közös vagyoni pénzeszközökből történő megvalósítását azonban a felperes nem bizonyította. A felperes és az I. rendű alperes személyes előadását és a kihallgatott tanúk vallomását részletesen értékelve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek jövedelmüket, munkabérüket sem kezelték közösen. A felperesnek még arról sem volt tudomása, hogy az I. rendű alperes mennyit keres. Egybehangzóan csupán annyit állítottak, hogy az I. rendű alperes havonta 40.000 forintot adott át a felperesnek a rezsiköltségekre és a gyermek utáni költségekre. Ezen túlmenően a felperes is

hozzájárult a háztartási költségekhez a keresetéből. Az ítélkezési gyakorlat szerint azonban a rezsiköltségek és a háztartásvezetés költségeinek megosztása nem jelenti a Ptk. 685/A. §-ában meghatározott élettársi kapcsolat megállapításához szükséges gazdasági közösség fennállását. Ehhez az szükséges, hogy a felek hosszú távú, nagyobb volumenű gazdasági terveiket közösen határozzák el és azt közös anyagi eszközökből valósítsák meg. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel vizsgálta a házasság ingatlanon, illetve az I. és a II. rendű alperes közös tulajdonában álló ingatlan kocsma részében végzett beruházások tekintetében a közös gazdasági cél fennállását és ennek fedezetét.

Az I. ingatlan felújítására felvett hitelre vonatkozó szerződésben a felperes adóstársként nem szerepelt és a felperes jövedelmi, vagyoni viszonyainak, életvitelének részletes elemzése, az erre vonatkozó bizonyítékok értékelése alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a jövedelmét a mindennapi megélhetés költségeire, illetve a közös gyermek szükségleteinek biztosítására fordította. Figyelemmel arra, hogy játékgépezett és ezzel összefüggésben magánkölcsönöket vett fel, nem is lehetett pénzügyi fedezete arra, hogy az I. és II. rendű alperes által felvett kölcsön törlesztéséhez hozzájárulhasson. A házasság ingatlanon végzett beruházás tehát nem a felperes pénzeszközeiből történt, így arra a felperest tulajdoni, illetve kötelmi igény nem illeti meg.

A felperes nem bizonyította az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonaként megvásárolt v.-i II. ingatlan megszerzésében való közreműködést sem. A tanúvallomásokból bizonyítást nyert, miszerint az ingatlan megvásárlásához a vételárat a II. rendű alperes biztosította fiának.

A kocsmát felújítása kétség kívül közösen felvett OTP hitelből történt. A felperes azonban az I. rendű alperes tagadásával szemben nem bizonyította, hogy a hitel törlesztéséhez hozzájárult. Azt - a korábban kifejtettek szerint - a napi szintű játékgépezése, kölcsönfelvételei és az azok törlesztésével kapcsolatos kötelezettsége nem is tette lehetővé. Ezért a beruházás megtérítése iránti igény elszámolása esetén az I. rendű alperes követelhetné a felperestől az általa kifizetett hitel törlesztő részleteinek elszámolását, illetve beszámítását.

A felperes a perben hangsúlyosan hivatkozott arra, miszerint az I. rendű alperes a gyermektartásdíj iránti perben azt nyilatkozta, hogy a gyermek a felperessel fennállt élettársi kapcsolatból származott. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban ezen I. rendű alperesi nyilatkozat nem jelenti azt, hogy az I. rendű alperes teljeskörű elismerést tett volna arra vonatkozóan, hogy az élettársi kapcsolat mind érzelmi, mind gazdasági fogalmi elemei tekintetében fennállt volna közte és a felperes között. A Ptk. 199.

§ -ának értelmezése szerint az egyoldalú nyilatkozatot nem lehet kiterjesztően értelmezni. Jelen esetben tehát az I. rendű alperes nyilatkozata nem értelmezhető oly módon, hogy az élettársi gazdasági közösség fennállását is elismerte volna.

Az eset összes körülményét mérlegelve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között élettársi életközösség, gazdasági közösség nem állott fenn, a felperes és az I. rendű alperes hosszú távú, nagyobb volumenű gazdasági célokat közösen nem tervezett, illetve valósított meg, ezért a felperes keresetét, mint alaptalant elutasította.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Ítéletének indokolásában elsődlegesen arra mutatott rá, hogy az élettársi kapcsolat polgári jogi tartalmi elemeit a köznapi nyelvben használt „élettársak” elnevezés nem feltétlenül fedi. A Ptk. 685/A. § értelmében az élettársak két, házasságkötés nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együtt élő személy. Csak a fenti törvényhelyben írt három ismerv együttes fennállása esetén állapítható meg az élettársi kapcsolat, melynek folyamánként a Ptk. 578/G. §-a kimondja, hogy az élettársakra vonatkozó tulajdonszerzési szabályok csak az együttélés ideje alatt akár együttesen, akár külön-külön megszerzett vagyontárgyak, vagyonszaporulat tekintetében és akkor alkalmazhatók, ha az élettársak legalább hallgatólagosan egyetértének abban, hogy a közös gazdasági tevékenység eredményeként szerzett vagyon közös legyen.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a fentiekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű, iratszerű, a Pp. 206. §-ának megfelelő értékelésével megalapozottan állapította meg, hogy a felperes és az I. rendű alperes közötti kapcsolat nem felelt meg az élettársi jogviszony törvényben előírt tartalmi követelményeinek. A másodfokú bíróság e döntés ténybeli és jogi okfejtésével is egyetértett.

A perben nem volt vitás, hogy a felperes és az I. rendű alperes között az érzelmi kapcsolat fennállt, közös gyermekük is született és a felperes 1993 és 2006 decembere között életvitelszerűen közös háztartásban élt az I. rendű alperessel az alperesi kizárólagos tulajdont képező ingatlanban. Kétségtelen, hogy a felperes és az I. rendű alperes között a napi megélhetés körében volt bizonyos közösség, ez azonban jelen esetben nem bírt ügydöntő jelentőséggel, mert a napi életvitel költségeire korlátozott élettársi életközösséget a törvény és az ennek megfelelően alakult ítélkezési gyakorlat nem ismeri el. A felperes és az I. rendű alperes a külön kezelt jövedelmüket fordították a megélhetési és a gyermek

tartásának költségeire, az ezt meghaladó vagyoni eszközeikkel a kapcsolat teljes időtartama alatt önállóan, elkülönítetten rendelkeztek, így a hosszabb tartalmú együttélés, a közös gyermek születésének ténye a kapcsolat alatt keletkezett vagyonszaporulaton élettársi közös vagyont nem keletkeztetett.

Az ügyben a feltárt bizonyítás anyaga egyértelműen igazolta, hogy a II. ingatlan vételárát a II. rendű alperes által nyújtott pénzajándék, tehát az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonának minősülő anyagi hozzájárulás fedezte, a házasság ingatlan felújításának forrása pedig az alperesek által felvett hitel volt. Az ingatlan különvagyoni jellege, a felperes adótársi kötelezettségvállalásának hiánya, a közös háztartásban élés teljes időszaka alatt a saját jövedelmekkel való külön gazdálkodás ténye egyértelműen kizárja annak megállapítását, miszerint a felperes és az I. rendű alperes legalább hallgatólagosan egyetértettek abban, hogy a felújítás folytán előállt értéknövekmény közös vagyon legyen.

A következetes ítélkezési gyakorlat szerint nincs lehetőség a közös szerzés megállapítására, ha a felek közössége abban áll, hogy egymást az élet fenntartásához szükséges körön belül gazdaságilag támogatják, érzelmi alapon kölcsönös szívességi szolgáltatásokat teljesítenek egymás javára. Erre is figyelemmel alappal következtethető, hogy a kocsmá felújítására felvett közös hitel nem a felperes és az I. rendű alperes közös boldogulását, hanem a felperes jövedelemszerzésének fenntartását, megélhetésének biztosítását célozta. A bizonyítékok összességét mérlegelve azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hitel törlesztő részleteit a külön kezelt jövedelméből az I. rendű alperes fizette. A mindennapi megélhetés költségeit és a személyes célokra felvett kölcsönök törlesztését meghaladó felperesi jövedelem bizonyítatlansága fogalmilag kizárja annak megállapítását, hogy a felperes a felvett kölcsön törlesztésében részt vett. Erre tekintettel a másodfokú bíróság szerint a hitelből fedezett beruházási, felújítási munkák folytán előállt és a kapcsolat megszűnésekor még meglévő értéknövekményre a felperes az I. rendű alperessel szemben a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésére alapítva tulajdoni, illetve kötelmi igényt alappal nem érvényesíthetett és a jogalap nélküli gazdagodás hiányában a Ptk. 361. § (1) bekezdése szerinti felperesi követelés is alaptalan volt.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - visszautalva az abban kifejtett helyes indokokra is - helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a módosított keresetének történő helyt adást kért

a Ptk. 685/A. §-ában, illetve az 578/G. §-ában foglaltakra tekintettel.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése alapján jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes és az I. rendű alperes között az élettársi kapcsolat nem állt fenn. A perben ugyanis az érzelmi kapcsolat ténye egyértelműen bizonyítást nyert, és a vagyonközösség sem hiányzott. A gyermekelhelyezési perben az I. rendű alperes maga is elismerte az élettársi kapcsolat fennállásának tényét. Ez az eljárás együtt indult az élettársi közös vagyon megosztása iránti perrel, így a jogi képviselővel eljáró I. rendű alperes nyilvánvalóan tudatában volt ezen elismerése jelentőségének, annak tehát, hogy az élettársi kapcsolat az érintettek vagyoni viszonyaira is kiterjed, a közös gazdasági célok érdekében való együttműködést is jelenti. Az I. rendű alperes tehát tökéletesen tisztában volt az élettársi jogviszony jogi tartalmával, hiszen erről a per megindulásakor őt jogi képviselője tájékoztatta.

A fentiekén túlmenően a felperes az ítéletben foglaltakkal ellentétben soha sem ismerte el, hogy az I. rendű alperes számára havi fix összeget fizetett a háztartással kapcsolatos kiadásokra, illetve a gyermek tartására. A felperes és az I. rendű alperes nem volt „külön kasszán”, ellenkező esetben az I. rendű alperes nem sérelmezte volna rendszeresen, hogy a felperes költekező életmódot folytat, gyakran az egész fizetését felveszi és elkölti. Ezen állításnak ugyanis csak akkor van jelentősége, ha a felek közösen gazdálkodnak, egyéb esetben közömbös, hogy a bevételeit ki mire fordítja.

A felülvizsgálati kérelem szerint téves az az ítéleti megállapítás is, hogy a felperesnek és az I. rendű alperesnek nem voltak távlati közös gazdasági céljai. Ennek homlok egyenest ellentmond az a körülmény, hogy a kocsmát magában foglaló ingatlan átalakítása, felújítása érdekében közösen vettek fel hitelt. Az élettársak közösen döntöttek az ingatlan felújításáról, ahogyan az I. ingatlan felújításáról is. A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben nem a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy hozzájárult a törlesztő részletek teljesítéséhez, figyelemmel a mindkettőjük által aláírt hitelszerződésben foglaltakra. Ennél fogva az I. rendű alperest terhelte volna annak a bizonyítása, hogy a felperes a hiteltörlesztéshez nem járult hozzá.

A felperes határozottan cáfolta, hogy a közös hiteltörlesztés az állítólagos játékgépezése miatt maradt volna el. Ezzel kapcsolatos hitelt érdemlő bizonyíték nem merült fel. A felperes szerint nem tekinthető ilyennek a per megindulását követő három év elteltével bejelentett I. rendű alperesi tanúk elfogultnak nem tekinthető, pontos adatokat nem tartalmazó vallomása.

Összességében a felperes álláspontja szerint a perben megnyugtatóan bizonyította az élettársi életközösség fennállását, az eljárás bíróságok a Pp. 206. §-ában foglaltak sérelmével jutottak ezzel ellentétes megállapításra, ami ennek folytán sérti a Ptk. 685/A. §-ában foglaltakat is.

Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Megítélése szerint a felülvizsgálati kérelem az első- és másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási anyaghoz képest új elemet nem tartalmaz, a felperesi érvelés megegyezik a korábbiakkal. A felperes kereseti kérelme jogcímeként az élettársi vagyonközösséget jelölte meg, amelynek hiányára a bizonyítási eljárás alapján mind az elsőfokú, mind a másodfokú ítélet okszerűen és helyesen utalt.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A Ptk. 685/A. §-a értelmében élettársi kapcsolat áll fenn két olyan házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben (életközösségben) együttélő személy között, akik közül egyiknek sem áll fenn mással házassági életközössége, bejegyzett élettársi életközössége, vagy élettársi kapcsolata és akik nem állnak egymással egyenesági rokonságban vagy testvéri, féltestvéri kapcsolatban.

A Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. A háztartásban végzett munka a szerződésben való közreműködésnek számít.

Az egységes bírói gyakorlat értelmében az élettársi kapcsolat megállapítására, jogkövetkezményeinek levonására csak akkor kerülhet sor, ha bizonyított az érzelmi összetartozás ténye, annak harmadik személyek előtti vállalása, a közös háztartás fenntartása, illetve olyan gazdasági közösség, amely nem feltételez ugyan egy meghatározott pénzkezelési módot, azonban szükséges eleme a közös gazdasági célok elérése érdekében való együttműködés.

Jelen esetben nem volt vitás, hogy a felperes és az I. rendű alperes 1993 és 2006 decembere között az alperesi ingatlanban együtt éltek, érzelmi kötelék volt közöttük, közös gyermekeket is vállaltak, közös háztartást vezettek. Érzelmi összetartozásuk a rokoni, ismeretségi körben köztudott volt, kapcsolatukat felvállalták. A családi programokon együtt jelentek meg és számos közös nyaraláson, külföldi utazáson is részt vettek.

A felperes és az I. rendű alperes előadása szerint a közös háztartás oly módon valósult meg, hogy az I. rendű alperes az egyik vállalkozásából származó jövedelmét a felperes rendelkezésére bocsátotta. A felperes a háztartási költségeket döntően ily módon fedezte, emellett a saját jövedelméből is végzett bevásárlásokat. Ezen túlmenően az alperes úgy nyilatkozott, hogy mindig adott pénzt, ha a felperes kérte. Kétségtelen, hogy a felperes a saját fizetését nem tette bele a „közösbe” és az I. rendű alperes sem bocsátotta a felperes rendelkezésére az egyéb üzleti vállalkozásainak bevételét, hasznát. Ezen körülmények azonban a közös háztartás vitelének tényét nem cáfolják.

A perben ugyanakkor kiélezett vita folyt arra vonatkozóan, hogy a felperes és az I. rendű alperes között a közös gazdasági célok elérése érdekében való együttműködés megvalósult-e, melynek következtében – az egyéb feltételek fennállása folytán – a Ptk. 685/A. §-a alapján élettársaknak minősülnek, ami – erre irányuló kereseti kérelem esetén – az élettársi közös vagyon megosztását vonhatja maga után.

Az I. alatti házaspár ingatlannal kapcsolatban bizonyítást nyert, hogy annak felújítására az I. és a II. rendű alperes által felvett hitelből került sor, a v.-i II. beépítetlen ingatlan vételéhez pedig a szükséges anyagiakat a II. rendű alperes biztosította fia számára, és ezen ingatlanok tekintetében nem nyert bizonyítást, hogy a felvett hitelek törlesztésében a felperes részt vállalt volna.

A v.-i III., az I. és a II. rendű alperes közös tulajdonát képező ingatlanban lévő kocsmat a felperes a II. rendű alperessel kötött bérleti szerződés folytán üzemeltette. Az I. rendű alperes a per során úgy nyilatkozott, hogy édesanyja azért adta oda a kocsmát a felperesnek, „mert azt gondolta: egy család vagyunk”. Erre tekintettel a kocsmát helyiség felújítására, átalakítására a felperes és az I. rendű alperes közösen, adózársakként vettek fel 2.000.000 forintot. Az átalakítási munkálatok szervezését, kivitelezését közösen valósították meg, tehát közös elhatározással jelentős beruházást fogantatosítottak, amely hosszabb távon volt hivatva biztosítani a kocsmát nyereséges üzemeltetését és ennek következtében a felperes hozzájárulását a család boldogulásához, a közös gyermek felneveléséhez, illetve a közös háztartás fenntartásához.

Kétségtelen, hogy az élettársi közösség egyik alapvető elemének, a közös gazdasági cél érdekében történő együttműködésnek megállapításához főszabályként egyetlen vagyontárgy megszerzésében való együttműködés nem elegendő, jelen esetben azonban nem egy ingóság, tartós fogyasztási cikk (bútor, gépkocsi) megszerzésében való közreműködés történt, hanem egy nagy volumenű, a közös családi

élet megvalósítása érdekében folytatott beruházás közös megvalósítására került sor, amely már önmagában is alkalmas az élettársi gazdasági közösség fennállásának alátámasztására.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában azzal érvelt, hogy nem minősül közös gazdasági cél érdekében folytatott együttműködésnek, ha a felek érzelmi alapon kölcsönösen szívességi szolgáltatásokat teljesítenek egymás javára, és a közös hitelfelvétel nem a felperes és az I. rendű alperes közös boldogulását, hanem kizárólag a felperes jövedelemszerzésének fenntartását, megélhetésének biztosítását célozta. A felvett hitel jelentős volumene, illetve az a körülmény, hogy a felperes és az I. rendű alperes a beruházást közösen valósította meg, a fentieknek ellentmond, azt nem támasztja alá.

Az eljáró bíróságok kiemelkedő jelentőséget tanúsítottak annak is, hogy megítélésük szerint a felvett hitelt kizárólag az I. rendű alperes törlesztette, a felperesnek ehhez nem volt megfelelő teljesítőképessége. Ez azonban valóságtartalma esetén sem alkalmas a közös pénzből (hitelből) megvalósított közös értéknövelő beruházás tényének figyelmen kívül hagyására, csupán az élettársi közös vagyon megosztása során kell és lehet kötelmi megtérítési igényként figyelembe venni. A felperes egyébként a per folyamán mindvégig állította, hogy közösen törlesztették a felvett hitelt. Ezzel szemben az első-, illetve a másodfokú bíróság az I. rendű alperes előadását fogadta el, miszerint a felperes nem volt teljesítőképese, jelentős adósságai voltak, döntően „játékgépezésével” összefüggésben. Nem nyert ugyanakkor bizonyítást, hogy a törlesztőrészleteket okirattal alátámasztottan melyik fél teljesítette, illetve a felperes kölcsön felvételeinek olyan olvasata is lehet, hogy erre azért volt a felperesnek szüksége, hogy a felvett hitel törlesztésének rá eső részét teljesíteni tudja.

A felperes és az I. rendű alperes élettársi kapcsolatának megállapíthatósága szempontjából a fentieken túlmenően jelentőséggel bír az a felperesi hivatkozás, miszerint az I. rendű alperes a gyermekelhelyezés, illetve tartásdíj iránti perben kifejezetten elismerte az élettársi kapcsolat fennállásának tényét. A felperes eredetileg egy keresetlevélben terjesztett elő gyermektartásdíj iránti igényt és kérte az élettársi közös vagyon megosztását is. Utóbb ugyan a hatásköri szabályok folytán a két kereseti kérelmet más-más bíróság tárgyalta, azonban a mindkét perben ugyanazon jogi képviselővel eljáró I. rendű alperes nyilvánvalóan tudatában volt annak, hogy a gyermekelhelyezési, illetve tartásdíj iránti perben tett elismerése az élettársi közös vagyon megosztása iránti perben is relevanciával bírhat. Ennek ellenére, noha a tartásdíjra vonatkozó ítéleti rendelkezéssel szemben fellebbezéssel élt, azonban még ekkor sem tette vitássá

azon ítéleti ténymegállapítást, miszerint a felperes és az I. rendű alperes között huzamos élettársi kapcsolat állt fenn, noha az ítélet indokolása is utalt a felek közötti élettársi vagyonszövetségi perre.

A kifejtettekre tekintettel a bizonyítékok okszerűtlen, a Pp. 206. §-ába ütköző mérlegelésével jutott az első-, illetve a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes és az I. rendű alperes között gazdasági célok megvalósítása érdekében együttműködés nem valósult meg, ezért közös gazdálkodás hiányában az élettársi kapcsolat megállapítására nem kerülhetett sor. A perbeli a bizonyítékok ezzel szemben azt támasztották alá, hogy a felperes és az I. rendű alperes 1993 és 2006 decembere között élettársi közösségben éltek, melynek során a III. ingatlanon történt felújítási, átalakítási beruházásokat közösnek minősülő forrásból, közös akarattal valósították meg.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 213. §-ának (3) bekezdése szerinti közbenső ítéletével a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 1993 és 2006 decembere között élettársi jogviszony állt fenn.

A közbenső ítélet folytán a megismételt eljárás keretében az elsőfokú bíróságnak az élettársi közös szerzésre alapított igényeket érdemben el kell bírálnia és a szerzésben való közreműködés arányát megállapítva kell határoznia az élettársi közös vagyon megosztásáról.

A Pp. 275. §-ának (5) bekezdése alapján a Kúria a felperes és az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségét, illetve a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt majd.

Budapest, 2013. november 19.

Dr. Kőrös András s.k. a tanács elnöke, dr. Makai Katalin s.k. előadó bíró, dr. Csúri Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő

